

М. Ф. Криштанович,
д. держ. упр., професор,
професор кафедри педагогіки та інноваційної освіти, Інститут права, психології
та інноваційної освіти, Національний університет "Львівська політехніка"
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1750-6385>

DOI: 10.32702/2306-6814.2024.7.198

ОРГАНИ ДЕРЖАВНОЇ ТА МІСЦЕВОЇ ВЛАДИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЇХ РОБОТИ

М. Kryshchanovych,
Doctor of Science in Public Administration, Professor,
Professor of the Department of Pedagogy and Innovative Education,
Institute of Law, Psychology and Innovative Education, Lviv Polytechnic National University

STATE AND LOCAL GOVERNMENT AUTHORITIES AND THE CRITERIA FOR ASSESSING THEIR WORK

Метою дослідження є характеристика оцінювання роботи органів державної та місцевої влади. Доведено, що державна та місцева влада виступає як перша точка контакту між громадськістю та урядом, що робить їх роль вирішальною в демократичному процесі. Визначено, що сутність роботи державних та місцевих органів влади обертається навколо управління та адміністрування на більш локалізованому рівні, де вплив рішень та політики на повсякденне життя громадян відчувається найбільш безпосередньо. Встановлено, що оцінка роботи державних та місцевих органів влади сприяє участі громадськості та розширенню її прав та можливостей. Виокремлено ключові засади роботи сучасних органів державної й місцевої влади. Визначено, що цифровізація суттєво змінила ландшафт управління та оцінку діяльності органів державної та місцевої влади. Завдяки впровадженню цифрових технологій ці урядові органи можуть оптимізувати свою діяльність, покращити надання послуг та ефективніше взаємодіяти з громадянами. Охарактеризовано ключові етапи оцінювання роботи органів державної та місцевої влади. Доведено, що процес оцінки також посилює підзвітність, гарантуючи, що чиновники несуть відповідальність перед суспільством за свої рішення та використання коштів платників податків. У демократичному суспільстві така підзвітність є життєво важливою для підтримки суспільної довіри до урядових інститутів. Визначено, що регулярна оцінка дозволяє державним та місцевим органам влади адаптуватися до цих змін, гарантуючи, що їхня політика та програми залишаються актуальними та ефективними. Доведено, що сучасні органи державної та місцевої влади прагнуть бути відкритими та доступними для громадськості. Прозорість у прийнятті рішень, веденні документації та фінансовій діяльності є критично важливою для забезпечення довіри між громадянами та владою.

The purpose of the study is to characterize the assessment of the work of state and local government authorities. It has been proven that state and local government acts as the first point of contact between the public and the government, making their role crucial in the democratic process. It is determined that the essence of the work of state and local government authorities revolves around management and administration at a more localized level, where the impact of decisions and policy

on the daily lives of citizens is most directly felt. It is established that the assessment of the work of state and local government authorities facilitates public participation and the expansion of their rights and opportunities. The key principles of the work of modern state and local government authorities have been identified. It is determined that digitalization has significantly changed the landscape of management and assessment of the activities of state and local government authorities.

Thanks to the implementation of digital technologies, these government bodies can optimize their activities, improve service delivery and interact more effectively with citizens. Digital platforms facilitate real-time data collection and analysis, enabling authorities to track performance, measure outcomes and make data-driven decisions. The main stages of evaluating the work of state authorities and local self-government bodies are characterized. It is proven that the assessment process also enhances accountability, ensuring that officials are accountable to society for their decisions and the use of taxpayer funds. In a democratic society, such accountability is vital for maintaining public trust in government institutions. It is determined that regular assessment allows state and local government bodies to adapt to these changes, ensuring that their policies and programs remain relevant and effective. It is proven that modern state and local government authorities strive to be open and accessible to the public. Transparency in decision-making, documentation, and financial activities is critically important for maintaining trust between citizens and the government.

Ключові слова: органи державної влади, органи місцевої влади, оцінювання роботи, критерії оцінки, публічне управління, громадськість.

Key words: state government, local government, work assessment, assessment criteria, public administration, the public.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Оцінка роботи державних та місцевих органів влади має вирішальне значення з кількох причин, впливаючи як на ефективність управління, так і на благополуччя суспільства. По-перше, це забезпечує підзвітність. Державні та місцеві органи влади відповідають за широкий спектр послуг, які безпосередньо впливають на повсякденне життя громадян, включаючи громадську безпеку, освіту, транспорт та охорону здоров'я. Оцінюючи їхню роботу, ми гарантуємо, що вони несуть відповідальність за свої дії та рішення. Така підзвітність є життєво важливою для підтримки суспільної довіри та впевненості в державних установах. В епоху, коли переважає скептицизм стосовно державних органів, прозорість та підзвітність допомагають зміцнити легітимність державного управління. По-друге, оцінка сприяє ефективності та результативності надання державних послуг. За допомогою систематичної оцінки влада може виявити сильні сторони та області, які потребують поліпшення. Цей цикл зворотного зв'язку дозволяє вдосконалювати політику, програми та послуги, гарантуючи, що вони ефективно та результативно відповідають потребам спільноти. За часів фінансових обмежень і попиту на державні послуги, що росте, оптимізація розподілу ресурсів не тільки вигідна, а й необхідна. Постійні проблеми, спричинені економічними коливаннями, кризами суспільної охорони здоров'я та екологічними проблемами, наголошують на важливості адаптивності та ефективності управління. Крім того, оцінка роботи державних та місцевих органів влади сприяє участі громадськості та розширенню її прав та можливостей. Коли громадяни інформуються про роботу сво-

го уряду, вони краще підготовлені до участі у демократичному процесі, від голосування до участі у громадських консультаціях. Така участь сприяє створенню більш енергійної та чуйної демократії, в якій дії уряду відображають волю та потреби населення. У контексті сьогоденної цифрової епохи, коли інформація легко доступна, а громадянська активність може бути посилена через соціальні мережі, потенціал значущої участі громадськості ніколи не був таким великим. Це робить процес оцінки важливим інструментом розширення прав та можливостей громадян та зміцнення структури демократії.

Оцінювання актуальне сьогодні, оскільки воно допомагає у стратегічному плануванні та розробці політики. У світі, що постійно змінюється, проблеми, з якими стикаються державні та місцеві органи влади, швидко розвиваються. За допомогою регулярної та ретельної оцінки влада може отримати уявлення про виникаючі тенденції, потреби спільноти та потенційні майбутні перешкоди. Такий далекоглядний підхід дозволяє урядам розробляти стратегічні плани, які є одночасно активними та оперативними, гарантуючи, що вони добре підготовлені до вирішення як поточних, так і майбутніх проблем. В епоху, що характеризується швидким технологічним прогресом, екологічними проблемами та соціальними змінами, здатність адаптуватися та стратегічне планування стає більш важливою, ніж будь-коли.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Важливі аспекти дослідження проблем органів державної та місцевої влади розкривалися в роботах таких

Таблиця 1. Ключові засади роботи сучасних органів державної й місцевої влади

№	Засади	Характеристика
1	Прозорість та відкритість	Сучасні органи державної та місцевої влади прагнуть бути відкритими та доступними для громадськості. Прозорість у прийнятті рішень, веденні документації та фінансовій діяльності є критично важливою для забезпечення довіри між громадянами та владою. Це також включає легкий доступ до публічної інформації та можливість громадського контролю за діяльністю установ
2	Відповідальність	Органи влади мають нести відповідальність за свої рішення та їх наслідки перед громадянами. Це означає не лише звітність за використання ресурсів або досягнення певних цілей, але й готовність визнавати помилки та коригувати діяльність у відповідь на змінені обставини чи вимоги громадськості
3	Ефективність та результативність	Ефективне використання ресурсів, чітке планування та досягнення визначених результатів є ключовими для діяльності державних та місцевих органів влади. Це включає оптимізацію процесів, інновації у наданні послуг та постійне покращення якості управління
4	Участь громадськості	Залучення громадян до процесу ухвалення рішень сприяє більшій відповідності політики та послуг потребам громади. Сучасні органи влади використовують різноманітні механізми для забезпечення громадської участі, включаючи публічні слухання, опитування, електронні платформи для збору пропозицій та ін.
5	Адаптивність та інноваційність	У відповідь на швидкі зміни у суспільстві та технологіях, органи влади повинні бути гнучкими та відкритими до нововведень. Адаптивність дозволяє ефективно реагувати на нові виклики, впроваджувати передові практики та технології для підвищення якості управління та послуг

Джерело: сформовано автором.

вчених, як О. Амоша, С. Антонюк, В. Александрова, С. Вовк, В. Близнюк, Д. Грицишен, В. Геєць, В. Дем'янишин, В. Євдокимов, О. Кириленко, В. Ксендзук, В. Кучменко, Н. Лехан, О. Маряткова, А. Мельник, О. Пархоменко-Куцевіл, К. Павлюк, С. Павлюк, С. Петрик, Т. Приходько, О. Руднеко, Л. Сергієнко, Г. Слабкий, І. Трикоз, М. Шевченко, С. Юрій та інших. Однак низка теорій і концепцій в контексті оцінювання їх роботи, досі залишаються не розкритими повною мірою, що й зумовило вибір даної тематики, її сучасну актуальність.

МЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ

Метою дослідження є характеристика оцінювання роботи органів державної та місцевої влади.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

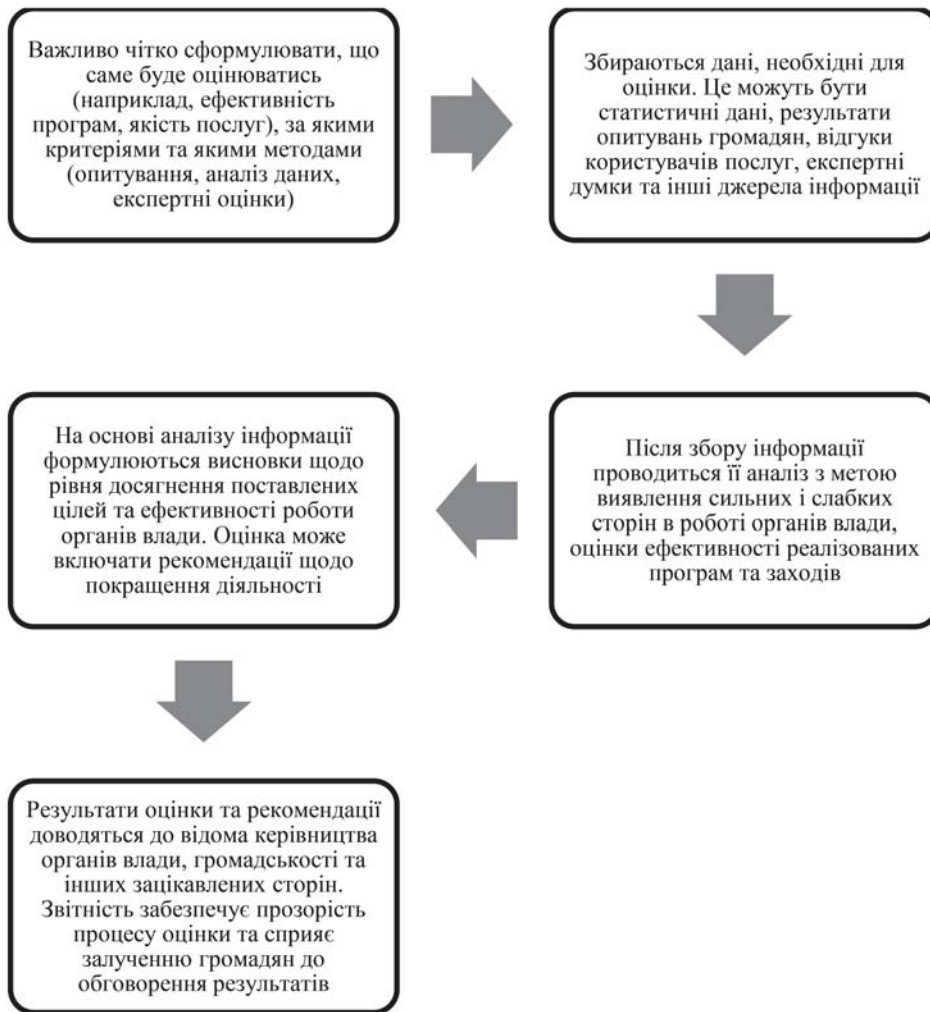
Сутність роботи державних та місцевих органів влади обертається навколо управління та адміністрування на більш локалізованому рівні, де вплив рішень та політики на повсякденне життя громадян відчувається найбільш безпосередньо [1—2]. На ці органи покладено відповідальність за управління державними ресурсами, надання основних послуг та забезпечення добробуту та безпеки спільноти, якій вони служать. Їхні функції охоплюють широкий спектр, включаючи освіту, громадську безпеку, охорону здоров'я, транспорт та охорону навколишнього середовища, і це лише деякі з них [3-4]. Керуючи цими критично важливими областями, органи державної та місцевої відіграють ключову роль у формуванні якості життя мешканців та загальному функціонуванні суспільства.

Державна та місцева влада виступає як перша точка контакту між громадськістю та урядом, що робить їх роль вирішальною в демократичному процесі [5—7]. Вони несуть відповідальність за прийняття та реалізацію законів та політики, які відображають потреби та переваги їхніх спільнот. Така безпосередня близькість до громадян дозволяє використовувати більш гнучкий та індивідуальний підхід до управління, дозволяючи цим органам влади вирішувати проблеми та використовувати можливості, які є унікальними для їх юрисдикцій [8—10]. Таким чином, їхня мета виходить за рамки простого управління і полягає у сприянні розвитку спільноти та захисту суспільних інтересів. Більше того, ці органи влади є основою демократії, де інноваційна політика та програми можуть бути перевірені в менших масштабах, перш ніж вони будуть прийняті на вищих рівнях уряду. Цей аспект їхньої роботи наголошує на важливості творчості та інновацій у державному управлінні, дозволяючи розробляти передовий досвід, який може призвести до значного поліпшення функціонування уряду в усіх напрямках (табл. 1).

Оцінка державних та місцевих органів влади має основне значення з кількох причин. Насамперед, це гарантує, що ці органи працюють ефективно, результативно та прозоро. Регулярна оцінка допомагає виявити області успіху та області, що потребують покращення, сприяючи постійному вдосконаленню надання послуг. Цей процес оцінки також посилює підзвітність, гарантуючи, що чиновники несуть відповідальність перед суспільством за свої рішення та використання коштів платників податків. У демократичному суспільстві така підзвітність є життєво важливою для підтримки суспільної довіри до урядових інститутів. Крім того, проведення оцінок має вирішальне значення для ухвалення обґрунтованих рішень. За допомогою аналізу даних про продуктивність органів державної й місцевої влади можуть прийматися обґрунтовані рішення, які краще відповідають суспільним інтересам. Такий підхід як підвищує якість управління, а й гарантує розумне розподіл ресурсів, задовольняючи найнагальніші потреби суспільства.

Зрештою, потреба в оцінці впливає з динамічного характеру суспільства та проблем, з якими воно стикається. У міру розвитку співтовариств змінюються та їхні потреби та пріоритети. Регулярна оцінка дозволяє державним та місцевим органам влади адаптуватися до цих змін, гарантуючи, що їхня політика та програми залишаються актуальними та ефективними. Ця адаптивність має вирішальне значення для вирішення майбутніх проблем і можливостей, що дозволяють урядам сприяти розвитку стійких і процвітаючих спільнот (рис. 1).

Цифровізація суттєво змінила ландшафт управління та оцінку діяльності органів державної та місцевої влади. Завдяки впровадженню цифрових технологій ці урядові органи можуть оптимізувати свою діяльність, покращити надання послуг та ефективніше взаємодіяти

Рис. 1. Етапи оцінювання роботи органів державної та місцевої влади

Джерело: сформовано автором.

ти з громадянами. Цифрові платформи полегшують збирання та аналіз даних у режимі реального часу, дозволяючи владі відстежувати ефективність, вимірювати результати та приймати рішення на основі даних. Цей перехід до цифрового управління відкриває нові можливості для прозорості та підзвітності, оскільки цифрові записи забезпечують чітку та доступну інформацію про процеси та результати прийняття рішень. Більше того, цифрові інструменти дозволяють громадськості безпосередньо залишати відгуки про послуги та політику, сприяючи більш інтерактивній та спільній формі управління. Цифровізація процесів оцінки не тільки робить їх більш ефективними, але й більш комплексними, оскільки дозволяє інтегрувати різні джерела даних, включаючи аналітику соціальних мереж, для оцінки суспільних настроїв та виявлення проблем, що виникають. Крім того, цифровізація відіграє вирішальну роль у підвищенні стійкості органів державної та місцевої влади до збоїв, забезпечуючи можливість віддаленої роботи, надання цифрових послуг та онлайн-освітніх платформ. Ця можливість особливо важлива за часів кризи, наприклад, під час стихійного лиха або надзвичайних ситуацій у галузі охорони здоров'я, коли традиційні форми надання послуг можуть бути ускладнені.

ефективність управління також вимірюється здатністю забезпечити безпеку, впоратися з переміщенням населення та надати гуманітарну допомогу.

На закінчення зазначимо, що переплетення цифровізації з оцінкою діяльності органів державної та місцевої влади відкриває можливості для покращення управління та надання послуг, роблячи їх більш чуйними, ефективними та спільними. Однак вплив військової ситуації в країні ускладнює ситуацію, перенаправляючи пріоритети та ресурси на проблеми безпеки. Обидва ці чинники разом формують проблеми і можливості, що розвиваються, з якими стикаються органи державної та місцевої влади при виконанні своїх функцій.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Підсумовуючи, зазначимо, що регулярна оцінка роботи органів державної та місцевої влади має значний вплив на підвищення їхньої ефективності та відповідальності перед громадськістю. Цей процес не тільки забезпечує прозорість у прийнятті рішень і використанні публічних ресурсів, але й сприяє встановленню зворотного зв'язку між владою та громадянами. Оцінка доз-

Військова ситуація в країні також суттєво впливає на роботу та оцінку органів державної та місцевої влади. У регіонах, де спостерігається високий рівень проблем з безпекою, владі часто доводиться перенаправляти ресурси на заходи оборони та безпеки, можливо, за рахунок інших державних послуг. Потреба посилення безпеки може призвести до збільшення присутності військових чи сил безпеки в органах державного управління, що вплине на повсякденне життя громадян та загальну структуру управління. Акцент на безпеці та обороні також може вплинути на бюджетні асигнування: більше коштів спрямовується на військові ініціативи та ініціативи у сфері безпеки, а не на соціальні програми. Відтак, сама військова ситуація впливає на пріоритети та стратегії органів державної та місцевої влади. У зонах або районах з високим ризиком небезпеки зусилля можуть бути зосереджені на кризовому регулюванні, реагуванні на надзвичайні ситуації та підтримці громадського порядку. Ця ситуація потребує іншого набору критеріїв оцінки, де

воляє ідентифікувати сильні та слабкі сторони в роботі установ, а також визначати пріоритетні напрямки для покращення. Це стимулює органи влади до інновацій та пошуку більш ефективних способів надання послуг, сприяючи розвитку конкурентоспроможної та адаптивної адміністрації. В результаті, громадяни отримують вищу якість послуг, а довіра до владних інституцій зростає. З іншого боку, регулярна оцінка може мати і негативні наслідки, якщо вона здійснюється без належної уваги до якості та об'єктивності процесу. Існує ризик, що оцінка може бути використана як інструмент політичного тиску або для виправдання непопулярних рішень. Крім того, надмірна бюрократія та формалізм у процесі оцінки можуть призвести до зниження мотивації серед працівників державного апарату та марнотратства ресурсів. Тому важливо, щоб система оцінки була ретельно спланована, забезпечена належними ресурсами та враховувала потреби всіх зацікавлених сторін. Це дозволить мінімізувати потенційні ризики та забезпечити, що оцінка принесе реальну користь як для органів влади, так і для громадян.

Література:

1. Izha, M., Pakhomova, T., Shpak, Y., Bondarenko, O., Yevstiunina, Y. State management of natural resources in the system of national safety and environmental protection. *International Journal of Sustainable Development and Planning*, Vol. 19, No. 1, 2024, pp. 301—308.
2. Yesimov, S., Borovikova, V. Administrative and legal implementation of the rights of business entities. *Social and Legal Studios*, 5(3). 2022: 16—22.
3. Kryshchanovych, M., Petrovskiy, P., Khomyshyn, I., Bezena, I., Serdechna, I. Peculiarities of implementing governance in the system of social security. *Business, Management and Economics Engineering*, 18 (1), 2020: 142—156.
4. Alazzam, F.A.F., Aldrou, K.K.A.R., Berezivskyy, Z., Zaverbnyj, A., Borutska, Y. State management of the system of rational environmental use in the context of commercial development of the bioeconomy: Ecological aspect. *International Journal of Environmental Impacts*, Vol. 6, No. 4, 2023, pp. 155—163.
5. Borutska, Y., Vashchyshyn, M., Zhurba, I., Leskiv, H., Taranenko, H., Panteleiev, M. State environmental impact management in ecological tourism development. *International Journal of Design & Nature and Ecodynamics*, Vol. 18, No. 5, 2023, pp. 1247—1254.
6. Bielai, S., Antonova, L., Hololobov, S., Yevtushenko, I., Sporyshev, K. The impact of a practice-oriented paradigm on public administration and national security. *International Journal of Sustainable Development and Planning*, Vol. 19, No. 1, 2024, pp. 277—288.
7. Potravka, L. Synergistic management paradigm in the context of structural transformations of the national economy of Ukraine. *Tavrian Scientific Herald. Series: Public Management and Administration*, 1, 2021: 40—45.
8. Verbivska, L., Lagodiienko, V., Filyppova, S., Papaika, O., Malin, O., Neustroiev, Y. Regulatory policy of the entrepreneurship development as a dominant of economic security of the national economy. *International Journal of Safety and Security Engineering*, Vol. 12, No. 5, 2022, pp. 543—552.
9. Yarova, I., Mishenin, Y. Methodology of formation of economic and socio-ecological indicators of economic activity in the context of national security. In *Emergence of Public Development: Financial and Legal Aspects: Collective Monograph*, Agenda Publishing House, Coventry, United Kingdom. 2019, pp. 373—383.
10. Shameli-Sendi, A., Aghababaei-Barzegar, R., Cheriet, M. Taxonomy of information security risk assessment (ISRA). *Computers & Security*, (57), 2016: 14—30.

References:

1. Izha, M., Pakhomova, T., Shpak, Y., Bondarenko, O. and Yevstiunina, Y. (2024), "State management of natural resources in the system of national safety and environmental protection", *International Journal of Sustainable Development and Planning*, Vol. 19, No. 1, pp. 301—308.
2. Yesimov, S. and Borovikova, V. (2022), "Administrative and legal implementation of the rights of business entities", *Social and Legal Studios*, vol. 5 (3), pp. 16—22.
3. Kryshchanovych, M., Petrovskiy, P., Khomyshyn, I., Bezena, I. and Serdechna, I. (2020), "Peculiarities of implementing governance in the system of social security", *Business, Management and Economics Engineering*, 18 (1), pp. 142—156.
4. Alazzam, F.A.F., Aldrou, K.K.A.R., Berezivskyy, Z., Zaverbnyj, A. and Borutska, Y. (2023), "State management of the system of rational environmental use in the context of commercial development of the bioeconomy: Ecological aspect", *International Journal of Environmental Impacts*, Vol. 6, No. 4, pp. 155—163.
5. Borutska, Y., Vashchyshyn, M., Zhurba, I., Leskiv, H., Taranenko, H. and Panteleiev, M. (2023), "State environmental impact management in ecological tourism development", *International Journal of Design & Nature and Ecodynamics*, Vol. 18, No. 5, pp. 1247—1254.
6. Bielai, S., Antonova, L., Hololobov, S., Yevtushenko, I. and Sporyshev, K. (2024), "The impact of a practice-oriented paradigm on public administration and national security", *International Journal of Sustainable Development and Planning*, Vol. 19, No. 1, pp. 277—288.
7. Potravka, L. (2021), "Synergistic management paradigm in the context of structural transformations of the national economy of Ukraine", *Tavrian Scientific Herald. Series: Public Management and Administration*, Vol. 1, pp. 40—45.
8. Verbivska, L., Lagodiienko, V., Filyppova, S., Papaika, O., Malin, O. and Neustroiev, Y. (2022), "Regulatory policy of the entrepreneurship development as a dominant of economic security of the national economy", *International Journal of Safety and Security Engineering*, Vol. 12, No. 5, pp. 543—552.
9. Yarova, I. and Mishenin, Y. (2019), *Methodology of formation of economic and socio-ecological indicators of economic activity in the context of national security*. In *Emergence of Public Development: Financial and Legal Aspects: Collective Monograph*, Agenda Publishing House, Coventry, United Kingdom, pp. 373—383.
10. Shameli-Sendi, A., Aghababaei-Barzegar, R. and Cheriet, M. (2016), "Taxonomy of information security risk assessment (ISRA)", *Computers & Security*, Vol. 57, pp. 14—30.

Стаття надійшла до редакції 08.03.2024 р.